

Det mærkelige Sardinien fortæller om sig selv

Professor Maxia fra Cagliari er saa fortrolig med sin ø, at den taler gennem hans mund

Søndag 29. maj 1960

Boghandelspladsen
København V.

POLITIKEN

Telefon C 8511
Cirkonito 1190

Redaktør: Sven Tillge-Rasmussen (ansv. of. pressel.), Ernst Priem og Håkon Stephansen
Oplysningen (hverdage kl. 10-22): Central 4088 - Billetselg (alle hverdage) Central 6348
Aarhus: Hovngade 16, tlf. Aarhus 2 85 11 - Odense: Klaregade 20, tlf. Odense 11 55 11

Professor Carlo Maria, tegnet af Hans Bendix, mens han skildrer Sardinien's mærkværdigheder.

Af Carl Johan Elmquist

I dette øjeblik, da min gæst er gaaet ud ad døren, maa jeg spørge mig selv, om det er en mand, jeg har talt med, eller en ø. Gæstens visitkort ligger paa mit skrivebord: Carlo Maxia hedder han, professor ved universitetet i Cagliari. Men ikke desto mindre har jeg en fornemmelse af, at det var øriget Sardinien, som sad der i lænestolen og fortalte om sig selv.

Nogen helt almindelig professor er Carlo Maxia ikke. Han er antropolog af fag, men han synes at have sat sig meget grundigt ind i alle de hjælpevidenskaber, man kan faa brug for,

res guddomme var træer, floder og sten, men de fremstillede dem aldrig i menneskeskikkelse, men altid helt naturalistisk.

Mange af de mest spændende arkæologiske fund er gjort i de store drypstensgrotter, som Sardinien er saa rig paa, og som især findes paa øst- og nordvestkysten. Disse grotter beboes i vore dage af en mængde sæler - en sælrace, som er noget mindre end den nordiske, og som er kommet til Middelhavet i den sidste istid. Den største grotte er *Grotta del Nettuno* ved Capo Caccia, som er delt i to afsnit; den inderste del er afspærret som et reservat for arkæologer.

Det gaadefulde sprog

Ur-sardenerne har sandsynligvis ikke haft nogen skrift, i hvert fald har man ikke fundet skriftlige dokumenter, og deres sprog er derfor et stort mysterium for os. Men visse stednavne og enkelte plante- og dyrenavne i det sardiske sprog synes at gaa helt tilbage til tiden før Kartagos erobring af øen, altsaa til nuragherne. En tysk sprogforsker har ment at kunne paa vise et mærkeligt slægtskab mellem det ældste sardiske sprog og baskisk; det er for øvrigt de eneste europæiske sprog, som har undgaaet latiniseringen, thi først da sardenerne blev kristne omkring aar 700, begyndte de at faa føling med den latinske civilisation.

Kartagenserne erobrede øen omkring aar 1200 f. Kr., og ikke længe efter holdt malariaen sit indtog paa Sardinien. Malariaen tvang befolkningen bort fra kysterne, ind mod midten af øen, og den dag i dag mærker man følgerne af denne flugt fra havet, idet sardenerne ikke driver fiskeri, skønt det vrimer med fisk rundt om Sardinien. Fiskeri er nemlig ikke noget, man pludselig begynder paa; fiskeri er en tradition. Hvis De kommer derned, vil De tro, at jeg har bundet Dem noget paa øret, for der fiskes i stor udstrækning fra Sardinien's havne; men alle disse fiskere er efterkommere af indvandrede folk fra Genua eller andre kystbyer paa halvøen, de er ikke ægte sardener.

De mimiske muskler er svækket

Sardinien har gennem mange hundrede aar levet sit liv isoleret fra omverdenen: Folk fra halvøen rejste kun sjældent derover, og sardenerne forlader nødigt deres ø. Det er paa man-

Il Prof. CARLO MAXIA, come è stato visto dal giornalista HANS BENDIX del Politiken, durante l'intervista a Copenaghen.

Copied by Hans Bendix
(i 300.000 eksemplarer)